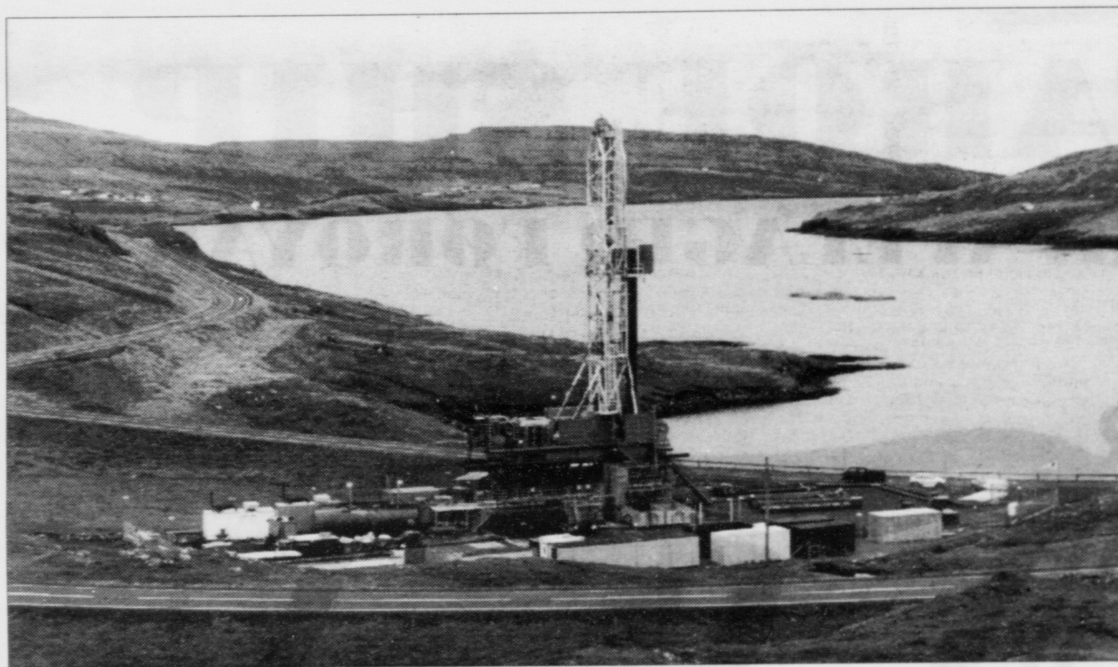

Ein ætlan, sum norska oljufelagið Statoil og eitt suðurafrikanskt felag arbeiða við kann fáa kollveltandi týðning fyrri eina komandi føroyska frálanda-vinnu

Føroyskt gass gerast til olju

Jan Müller

Tað nýtist ikki at vera nøkur vanlukka fyrri Føroyar, um oljufeløgini bert fara at finna gass í føroysku undirgrundini. Henda vanda hava umboð fyrri fleiri oljufeløg víst á. Stóri spurningurin er nevniliga, hvat tú skal gera við gassið, sum tú finnur í einum nýggjum øki, har eingin infra-strukturur er.

Nú sær ikki mættari út enn, at teknologiski utviklingurin fer at koma Føroyum til hjálpar í so máta. Hetta er í hvussu er tað tú kanst lesa tær til, um fylgt verður við í tí, sum oljuindnaðurin í lútuni tekst við.

Sambært norska blaðnum Stavanger Aftenblad arbeiða Statoil og eitt felag í Suðurafrika við royndum, sum skulu gera tað møguligt at gera gass um til olju úti á feltinum og síðani flyta oljuna til marknaðin á sama hátt sum talan

er um, tá olja verður funnin.

Ein slík útgerð kann kollvelta leitingin eftir og framleiðsluna av gassi og kann í framtíðini fáa stóran týðning fyrri Føroyar, nú ábendingar eru um, at tað kanska er nóg gass heldur enn olja í føroysku undirgrundini. Hetta eru tó enn bert ábendingar og einki kann sigast við vissu um tað, fyrr enn borað er.

Statoil og suðurafrikanska fyrirtøkan Sasol eru í lútuni við at fyrirreika seg til hesa nýggju avbjóðing at gera flótandi framleiðslu-útbúnað, sum kann gera olju úr gassinum.

Stovna felag

Tey bæði feløgini fara í næsta framtíð at stovna eitt felag, sum skal úrvikla hesa nýggju tøkni-frøðina víðari. Ætlanin er at gera framleiðsluútbúnað, sum frá skipinum ella oljupallum kann framleiða olju beinleiðis frá gasskeldum.

Eitt nú á gassfeltum, har tað ikki kann løna seg at leggja rørleiðingar.

Her er vert at bita merki í, at ein slíkur útbúnaður kann koma sera væl við á føroyskum øki.

Statoil og Sasol hava annars serliga í hyggju at útvikla nýggja útbúnaðin til tær stóru og ymslurnar hjá Statoil í Norðureuropa. Men tann flótandi framleiðslu-útgerðin skal eftir ætlanini eisini leigast út á kommersiellum støði til onnur olju- og gassfeløg.

Tað fer tó at taka nakað av tíð enn til at røkka hesum endamálinum sigur kunningarstjórin í Statoil, Adne Brathammer við Stavanger Aftenblad.

Í lútuni eru feløgini í ferð við at útvikla offshore-loysnir fyrri hesa nýggju tøkni-frøðina men avgerðin um at gera stórri fløgur í hesa ætlan verður tikin seinni í hesum árinum. Tað er ikki sannlíkt, at flótandi framleiðslu-útgerðin verð-

ur tøk hesumegin alderskiftið.

Gamalt prinsipp

Prinsippið aftanfyrri umgerð av gassi til syntetiska olju er gamalt og varð brúkt av týskarunum undir seinna heimsbardaga. Tann sokallaða Fischer-Tropsch tøkni-frøðin er tó vordin nóg meira útviklað, serstakliga í Suðurafrika, eftir at boykott frá heimssamfelagnum fekk táverandi stýrið at fara undir miðvísa gransking á hesum øki. Suðurafrika hevur ikki stórvegis at kolvetnisgoymslum men stórar kolagoymslur. Úr kolinum hava teir so útviklað gass, sum so aftur verður umgjørt til syntetiskt brennievni.

Sasol hevur 40 ára royndir við hesum virkseminum og framleiðir umleið 10 milliónir tons av olju um árið við støði í koli. Brennievnið, sum kemur burtur úr, inniheldur ikki svául.

Statoil hevur síðani granskað

nógv í hesi tøkni-frøðini og fór undir eitt samstarv við Sasol, tá boykottini móti Suðurafrika vórðu tikin av. Nú hava feløgini bæði gjørt av at granska í felag, har Sasol luttekur við Fischer-Tropsch tøkni-frøðini og Statoil stendur fyrri tí offshore-tøkni-frøðiliga partinum.

Adne Brathammer hjá Statoil sigur við norska blaðið, at nýggi útbúnaðurin kann verða royndur, har royndarframleiðsla av gassi fer fram ella á einum felti, har tað er júst ov lítið til av olju og gassi hvør sær fyrri at tað kann gerast lønandi. Hetta kann eisini gerast áhugavert á stórri gassfeltum, sum liggja so fjarskotin, at eingir rørleiðingar eru har.

Hjá Statoil ivast teir ikki í, at nýggja skipanin kann verða kappingarfør við skipanir við flótandi náttúrgassi.

